

Ajuntament
de Santa Coloma
de Gramenet

Servei de Salut pública i Atenció als consumidors

MEMÒRIA DEL PROGRAMA BENESTAR EMOCIONAL I ADDICCIONS

2023

Memòria del Programa Benestar emocional i addiccions de 2023
Servei de Salut pública i Atenció als consumidors
Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

Índex

Introducció.....	6
1. Salut mental	7
OBJECTIUS	7
ACTIVITAT	7
Taula Salut mental i addiccions.....	7
VI Jornada Salut mental i addiccions La solitud	8
Web salutmental.info	8
Guia d'activitats educatives i propostes de salut mental i benestar emocional	8
Conveni amb la Fundació Salut Mental Catalunya	8
ORGANITZACIONS COL·LABORADORES.....	8
2. Prevenció de l'ús de pantalles.....	9
OBJECTIUS	9
ACTIVITATS	9
1a Jornada BEA.....	9
Campanya La seva connexió depèn de tu	9
Formació impartida	10
Tallers per a famílies	10
ORGANITZACIONS COL·LABORADORES.....	10
3. Drogues	11
OBJECTIUS	11
ACTIVITATS	11
Club + Atenció grupal i individual a joves.....	11
Prevenció en medi obert i espais de consum	11
Assessorament a famílies	12
Intervenció de proximitat de mediació i treball educatiu	12
Atenció social i normalització comunitària	13
Enganxa't a la Feina	13
Suport al Bus intermunicipal de la Metadona	14
ORGANITZACIONS COL·LABORADORES.....	14

4. Addiccions comportamentals	15
OBJECTIUS	15
ACTIVITATS	15
Formació sobre socioaddiccions.....	15
5. Educació emocional.....	16
OBJECTIUS	16
ACTIVITATS	16
Emociona't.....	16
ORGANITZACIONS COL·LABORADORES.....	17
4. Treball comunitari.....	18
OBJECTIUS	18
ACTIVITATS	18
MusicalMent	18
Marxa per la Salut mental i les addiccions	18
Suport a entitats en temes de salut mental	18
ORGANITZACIONS COL·LABORADORES.....	19
Resum gràfic	20
Annexos	21
Grups de treball externs	21
Articles, materials i docència	21
Docència	21
Difusió d'activitats.....	21
Butlletí de Diputació de Barcelona	21
Notícies.....	21

Introducció

L'evolució natural, a Santa Coloma de Gramenet i arreu, ha estat passar de treballar la prevenció dels problemes associats a les drogues a fer-ho en un marc més ampli d'addiccions. Això ha estat per dos motius principals: la reducció de l'ús problemàtic d'aquelles d'una banda, i per l'augment de l'ús compulsiu de les pantalles i de noves pràctiques addictives com ara els e-jocs o les apostes esportives.

Si bé la intervenció associada a les pantalles fa dècades que es fa, no es duia a terme en un programa marc i amb una perspectiva comunitària. Paral·lelament, la Taula Salut mental i addiccions -l'òrgan de participació que tenim a la ciutat des de 2012- sempre ha intervingut en aquesta línia i ha anat ampliant progressivament els temes de cobertura, amb un protagonisme cada cop més important d'altres temes com ara les addiccions comportamentals i trastorns associats.

A 2023, el Servei de Salut pública i Atenció als consumidors de l'Ajuntament aposta per agrupar en un mateix programa totes les intervencions que afavoreixen el benestar emocional -les quals també actuen com a factors de protecció de problemes de salut física i mental- i totes les específiques que cerquen reduir o evitar les conductes de risc en general i les addiccions en particular.

Es tracta del Pla de Benestar emocional i Addiccions, el qual farà de paraigua de totes les accions que tenen a veure amb les pantalles, les drogues, la salut mental, l'educació emocional i les addiccions amb o sense substància.

Visió

Promoure l'autocura i potenciar al màxim l'impacte de les iniciatives de prevenció en la, fomentant que les persones siguin capaces de gestionar el seu benestar emocional i prevenir les conductes addictives.

Missió

Donar eines a la població en general, especialment als infants, adolescents i joves, perquè puguin desenvolupar habilitats per afrontar els reptes emocionals i evitar caure en comportaments de risc.

1. Salut mental

OBJECTIUS

- Portar la direcció de la Taula conjuntament amb la figura del coordinador.
- Dur a terme la secretaria del plenari i la comissió Permanent de la Taula Salut Mental i Addiccions.
- Sensibilitzar sobre els trastorns mentals i lluitar contra l'estigma.
- Impulsar i dinamitzar la comissió per a l'organització de la jornada biennal.
- Donar suport a les entitats no lucratives de la ciutat que treballen en l'àmbit de la salut mental.
- Mantenir el web salutmental.info sobre recursos d'atenció i entitats de salut mental i addiccions, i notícies.
- Donar suport econòmic a les activitats de normalització social i comunitària amb persones adultes i joves.

ACTIVITAT

Taula Salut mental i addiccions

La Taula SMA és des de 2012 l'espai de participació dels serveis que donen cobertura assistencial a les persones amb trastorns mentals i a les organitzacions del tercer sector que intervenen en l'àmbit. Forma part del Consell de Benestar social.

Ha comptat amb la participació de 29 organitzacions. Ha fet 2 plenaris, 4 reunions de la Permanent i 22 de comissions.

El Servei ha participat en els següents espais de la Taula Salut mental i addiccions:

- Comissió Permanent.
- Comissió Educació i sensibilització.
- Plenari.
- Comissió VI Jornada SMA

S'ha dut la direcció de la Taula SMA conjuntament amb el coordinador. S'ha encarregat de la secretaria i ha coordinat la comissió VI Jornada.

VI Jornada Salut mental i addiccions La solitud

S'ha portat la coordinació de la comissió VI Jornada SMA.

El Servei s'ha fet càrrec de:

- Cartelleria.
- Esmorzar.
- Pagament de les ponències de les
- persones que treballen fora de la ciutat.

La participació ha estat de 129 persones.

Web salutmental.info

Coordinació i gestió del web <http://salutmental.info>

S'han respost la totalitat de les preguntes fetes mitjançant comentaris o amb el formulari del web. A 2023 s'ha publicat 11 notícies (7 de salut mental, 2 d'addiccions i 2 que inclouen els dos temes), i s'han incorporat 2 nous recursos a la base de dades.

Guia d'activitats educatives i propostes de salut mental i benestar emocional

S'ha elaborat i actualitzat la guia per donar a conèixer les activitats i propostes de salut mental i benestar emocional que s'ofereixen als i les professionals dels centres educatius.

S'ha dut a terme amb la col·laboració d'Activament, Ammame, Hospital del Mar, Grup Som Via, Ocell de Foc, Tangram Jove, Salut Mental Catalunya i TDAH Santa Coloma de Gramenet.

Conveni amb la Fundació Salut Mental Catalunya

Per a la realització de les activitats comunitàries de Club social Gramenet i Xarxa Joves a la ciutat, l'Ajuntament dona suport econòmic a Salut Mental Catalunya, mitjançant un conveni de col·laboració.

ORGANITZACIONS COL·LABORADORES

Municipals

- Participació ciutadana: Centres cívics.
- Cultura: Auditori Can Folch i Torres.

Altres

- [Salut Mental Catalunya](#): Club social Gramenet i Xarxa Joves.

2. Prevenció de l'ús de pantalles

OBJECTIUS

- Promoure un ús moderat i autocontrolat de les pantalles.
- Prevenir l'assetjament i la violència telemàtica.
- Oferir tallers a centres educatius sobre de les pantalles.

ACTIVITATS

1a Jornada BEA

Formació adreçat a professionals i a famílies d'un dia de durada. Ha comptat amb conferències sobre l'ús de pantalles, mostres de teatre educatiu i la presentació de propostes de prevenció en jocs en línia, incloent la campanya contra l'ús excessiu de pantalles en infants de 0 a 3 anys a la ciutat.

Hi han participat 92 persones, incloent-hi famílies amb infants o adolescents i diversos professionals de diferents àmbits com salut, educació i serveis socials.

Campanya La seva connexió depèn de tu

Iniciativa conduïda per un grup motor integrat pel CSMIJ, Bressolgramenet, Servei d'Educació, Infància i Joventut, Salut Pública i la recent incorporació de l'Institut Català de la Salut.

Ha mantingut la seva continuïtat, realitzant tres reunions de treball durant l'any.

Material elaborat

Creació de [cartells](#) i [targetes](#) per a centres on van famílies amb un lema "La seva connexió depèn de tu De 0 a 3 anys l'ús de pantalles pot provocar danys reversibles".

S'ha encarregat i penjat un [vídeo](#) amb la informació bàsica de la campanya

Elaboració d'un fullet en [català](#) i [castellà](#) dirigit a famílies per informar sobre els efectes de l'ús i abús de pantalles en infants de 0-3 anys.

Formació impartida

S'han realitzat una sessió sobre l'ús de pantalles, a càrrec de l'experta, Anna Ramis.

S'han format:

- Equips d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA).
- Equips d'Atenció Bàsica Social (EBAS).
- Equip d'atenció primària (ICS).
- Altres professionals: Centres educatius, llar d'infants i escoles bressol.

Tallers per a famílies

Amb l'objectiu de sensibilitzar als familiars sobre l'impacte de les pantalles en la petita infància, s'han realitzat dos tallers.

Taula 1. Activitat i assistències famílies

Tema	Actv.	Ass.
Pantalles	2	24

ORGANITZACIONS COL·LABORADORES

Municipals

- La Ciba.
- Servei d'Educació, Infància i joventut.
- Bressolgramenet.
- Familiaritza't (Serveis Socials).

Altres

- Escola Wagner.

3. Drogues

OBJECTIUS

- Promoure un ús moderat i autocontrolat de pràctiques que afavoreixen un ús compulsiu, problemàtic o una dependència a les drogues.
- Proporcionar formació i eines a professionals i famílies en la prevenció de les conductes additives
- Oferir un servei confidencial sobre drogues a famílies i un suport emocional per a joves i adolescents.
- Afavorir la normalització social de les persones amb drogodependències.
- Prevenir i mediar en conflictes a zones calentes amb la resta de la comunitat.
- Oferir una alternativa constructiva i educativa al consum de drogues i a la presència a zones calentes.

ACTIVITATS

Club + Atenció grupal i individual a joves

Espai d'atenció grupal i individualitzada sobre informació rigorosa vers el consum i les pràctiques de risc relacionades amb les drogues i orientades a potenciar factors i comportaments allunyats al consum de drogues.

Actuacions realitzades

1. Servei d'assessorament sobre drogues per a joves.
2. Programa educatiu a menors d'edat amb consum o tinença de drogues a la via pública.
3. Programa educatiu adreçat a menors d'edat com a alternativa a la tramitació d'una sanció administrativa per tinença o consum de drogues il·legals a la via pública.
4. [El Club +] Treball grupal amb i per a joves en prevenció de drogues i consum responsable.

Accions

- 626 participacions a activitats del Club +.
- 87 atencions a joves en l'assessoria.
- 38 joves atesos majors d'edat i 3 menors.

Prevenció en medi obert i espais de consum

Presència i intervenció educativa en medi obert en zones amb grups de joves per tractar temes relacionats amb les drogues i fomentar un oci constructiu. La prospecció de la ciutat permet conèixer i actualitzar els punts de la ciutat en situació de risc o de vulnerabilitat. La seva finalitat és apropar-se a adolescents i joves en medi obert amb consum de drogues a diferents nivells de prevenció, atenció i orientació en casos de consum problemàtic de drogues.

Accions

- 19 espais diferents treballats.
- 153 contactes amb joves en medi obert.

Assessorament a famílies

Espai confidencial i d'acompanyament educatiu per a mares, pares i professionals per a donar servei de suport i assessorament sobre drogues, així com facilitar pautes educatives preventives i d'actuació sobre el consum i els seus riscos associats.

Accions

- 120 atencions.
- 33 familiars atesos.

Intervenció de proximitat de mediació i treball educatiu

Dispositiu professional de presència en zones de consum per a establir les condicions necessàries per a una convivència satisfactòria, recollida de possibles queixes i preocupacions de la ciutadania així com de mediació en situacions de conflicte en coordinació amb l'equip de mediació municipal. Gestiona el Programa d'Intercanvi de Xeringues a oficines de farmàcia.

Actuacions realitzades

1. Prospecció i detecció de les zones de risc de la ciutat.
2. Presència socioeducativa constant a zones de risc amb una altra concentració de persones amb drogodependències.
3. Dissuasió de baralles i venda de drogues a la via pública.
4. Actuació intensiva en moments de crisi per prevenir problemes o pal·liar els existents.
5. Derivació a centres socials i sanitaris especialitzats.
6. Intervenció i mediació en cas de conflictes amb negocis o associacions de la zona.
7. Recollida permanent entre els establiments comercials, centres cívics i organitzacions veïnals de la percepció i imatge que es té de les persones amb drogodependències.
8. Repartiment de material informatiu, profilàctic i de reducció de danys.
9. Acompanyaments a jutjats, hospitals, centres de salut, centre d'atenció a les drogodependències i de salut mental.
10. Observació i recollida sistemàtica de pautes d'ús de drogues a zones de risc.
11. Recollida immediata de material de venopunció usat a la via pública o equipaments.
12. Gestió i organització de la dispensació de kits de venopunció higiènica.
13. Gestió de la recollida de material sanitari contaminat.
14. Promoció del PIX entre professionals en contacte amb població injectora.
15. Seguiment i manteniment de les farmàcies en el programa.
16. Promoció del PIX a centres sanitaris i d'atenció a les persones injectors.
17. Foment entre els professionals participants del consell sanitari a les persones amb consum via injectada.

Accions

- 11 punts on s'han recollit xeringues usades.
- 1.349 xeringues estèrils repartides en mà.
- 15 persones a qui s'ha repartit xeringues.
- 8 famílies en PIX a qui s'ha fet seguiment.
- 3.607 contactes amb persones usuàries en zones calentes.
- 91 persones ateses en zones calentes.

Atenció social i normalització comunitària

Recurs socioeducatiu d'acollida i acompanyament a persones amb problemàtiques greus associada a l'ús de drogues, per promoure una ocupació constructiva del temps lliure i fer una atenció socioeducativa (Espai Monturiol / El Raconet), que sigui una alternativa real a la presència a zones obertes de consum i que faciliti la seva participació i implicació, i l'adquisició de comportaments saludables i la disminució de danys i riscos associats al consum.

Accions

- 718 atencions o acompanyaments a persones amb drogodependències a El Raconet.
- 26 persones ateses a El Raconet.
- 743 assistències a tallers de l'espai Monturiol.
- 125 persones ateses a l'espai Monturiol.
- 155 tallers fets a l'espai Monturiol.

Enganxa't a la Feina

Realització diària d'un programa de normalització laboral adreçat a persones en actiu o en una situació d'exclusió social, que també té un impacte positiu en la ciutat.

Experiència adreçada a millorar la qualitat de vida i l'autoestima de les persones amb drogodependències en tractament i en actiu, per mitjà de l'abordatge paral·lel d'aspectes laborals i labor terapèutics.

Actuacions realitzades

1. Gestió de l'entrada i sortida en el programa valorant aspectes de consum, participació en activitats de normalització, rotació i conducta individual i grupal.
2. Realitzar com activitat laboral principal l'arranjament dels espais públics de la ciutat.
3. Definició de protocols individualitzats d'inserció laboral i derivació als serveis especialitzats.

Accions

- 21 persones amb drogodependències participants.
- 657 jornades de participació.

Suport al Bus intermunicipal de la Metadona

Salut pública té un conveni amb [Badalona Serveis assistencials](#) per al tractament amb metadona que es fa a les dues parades del servei a la ciutat.

ORGANITZACIONS COL·LABORADORES

Municipals

- Servei de Via pública.

Altres

- Badalona Serveis assistencials.

4. Addiccions comportamentals

OBJECTIUS

- Promoure un ús moderat i autocontrolat de pràctiques que afavoreixen un ús compulsiu, problemàtic o una dependència.
- Proporcionar formació i eines a professionals i famílies en la prevenció de les conductes addictives.

ACTIVITATS

Formació sobre socioaddiccions

S'han organitzat dues sessions sobre la comprensió i abordatge sobre les addiccions comportamentals i grups de manipulació coercitiva, a càrrec de l'associació [AIS](#). S'han format:

- Equips d'atenció a la infància i l'adolescència (EAIA)
- Equips d'Atenció Bàsica Social (EBAS)
- Equip d'atenció primària (ICS)
- Altres professionals: Centres educatius, Centre de recursos per a dones CIRD, Mesures Penals Alternatives, Grameimpuls, Centre Salut Mental d'Adults (CSMA), Xarxa joves (Salut Mental Catalunya), Ass. TDA-H, Centre Salut Mental d'Adults (CSMA).

Taula 1. Activitat i assistències professionals

Tema	Formacions.	Ass.
Grups coercitius	1	20
Socioaddiccions	2	75

5. Educació emocional

OBJECTIUS

- Oferir a adolescents i joves del municipi un espai accessible que els doni suport en els seus processos de descoberta, emancipació i autonomia.
- Disposar d'un espai segur, confidencial i d'escolta on adolescents i joves puguin recórrer per plantejar situacions que generen neguit o que consideren especialment conflictives o difícils de gestionar.
- Facilitar eines a adolescents i joves que els permetin transitar pels processos de canvi des del reconeixement dels propis desitjos, necessitats i emocions.
- Generar espais educatius que ajudin a adolescents i joves a definir itineraris propis i escollits ampliant la mirada que tenen sobre si mateixos i mateixes mitjançant l'oferiment de continguts culturals valuosos.
- Vincular les noies i els nois que ho requereixin als recursos d'atenció especialitzada de la xarxa comunitària.
- Organitzar i desenvolupar conjuntament amb altres organitzacions de la ciutat activitats que donin resposta a necessitats compartides.

ACTIVITATS

Emociona't

Emociona't és un programa adreçat a adolescents i joves entre 13 i 26 anys per al seu benestar emocional que es duu a terme en un context i horari de lleure, d'acompanyament psicològic i emocional i d'educació no formal que no fa tractaments, ni atén patologies on s'hi participa de manera voluntària i a demanda de la noia o el noi amb un espai confidencial i activitats en grup, que no substitueix sinó que complementa altres espais d'atenció i que pot fer de pont amb la xarxa assistencial implementat per professionals de la psicologia i l'educació social.

El servei Emociona't es desenvolupa a partir de quatre accions bàsiques:

- Primer contacte o atenció: Es preveuen diferents mitjans presencials i telemàtics per poder accedir al programa que siguin amables, accessibles i ajustades a la diversitat de situacions i demandes d'adolescents i joves. Es pot sol·licitar directament la participació en un dels dos espais o es pot realitzar una atenció orientativa per tal de trobar l'oferta més ajustada a la demanda del o la jove.
- Espai confidencial: Espai d'acompanyament i escolta individual o en altres formats (grup petit, parella...). Es desenvolupa a partir de sessions a les quals s'accedeix amb cita.

- Activitat grupal: Espai d'acompanyament grupal que es desenvolupa a partir de tallers, espais compartits de reflexió, jocs, sessions temàtiques i altres intervencions de grup.
- Xarxa i comunitat: Participació en propostes comunitàries, organització conjunta d'activitat amb organitzacions de la ciutat i creació de vincle de les persones participants a Emociona't i del programa amb la resta de la comunitat.

Emociona't Tallers

- 80 adolescents o joves han participat per primer cop als tallers d'Emociona't.
- 7 tallers diferents organitzats.
- 74 activitats fetes.
- 447 assistències a tallers propis.
- 19 tallers d'emocions a centres educatius.
- 494 assistències a centres educatius.

Emociona't Confidencial

- 379 visites.
- 75 persones ateses.
- 3 setmanes de llista d'espera mitjana amb un màxim de 5 setmanes.
- 9,1 de satisfacció mitjana del servei (32 respostes).
- El 97% creu que li ha estat molt o bastant útil (32 respostes).

ORGANITZACIONS COL·LABORADORES

Municipals

- Servei d'Educació, Infància i Joventut.
- CRJ Mas Fonollar.

Altres

- Centres educatius amb secundària.

4. Treball comunitari

Impuls a iniciatives d'àmbit ciutat i xarxes comunitàries i cobertura de les demandes que van en la línia programàtica del Servei.

OBJECTIUS

- Dinamitzar i participar en programes d'intervenció i impuls comunitari.
- Participar i reforçar xarxes comunitàries.

ACTIVITATS

MusicalMent

S'ha donat a suport a aquesta activitat organitzada per l'Escola Municipal de Música i l'Associació Ammame, de sensibilització sobre els problemes de salut mental i convivència.

El Servei ha fet:

- Difusió.
- Impressió de les partitures.
- Cartelleria.

Marxa per la Salut mental i les addiccions

S'ha participat activament en la Marxa per la Salut mental i les addiccions organitzada pel Fòrum Salut mental i addiccions, i duta a terme el 7 d'octubre. El Servei ha facilitat l'escenari, el grup electrogen, i taules cadires i carpes per a les organitzacions participants, a més de fer difusió de l'acte.

Suport a entitats en temes de salut mental

S'ha donat suport a l'associació de familiars Ammame en la gestió del seu web per a la difusió i inscripció de les seves activitats, en la cartelleria del Certament literari Carmen Àvalos – Ammame, i en altres temes.

S'ha facilitat carpes i taules a l'ICS per a les seves accions al carrer durant el Dia mundial de la Salut mental.

ORGANITZACIONS COL·LABORADORES

Municipals

- Servei de Comunicació (web municipal).
- [Participació ciutadana](#): Centres cívics.
- [Escola municipal de Música](#): MusicalMent.
- [Auditori Can Folch i Torres](#): VI Jornada SMA i MusicalMent.

Altres

- Associació espanyola Contra el càncer.
- Badalona Serveis assistencials.
- Wassu Gàmbia Kafo.
- [Ass. Ammame](#).

Resum gràfic

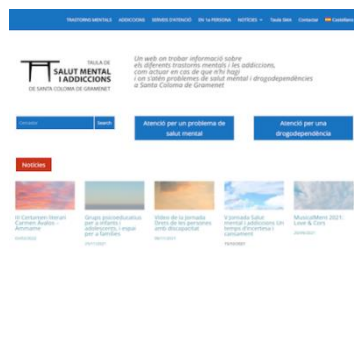
3 Pòdcast d'educació emocional

1 Guia d'activitats educatives

2 Jornades comunitàries de formació

2 Webs informativa

2 Activitats comunitàries coorganitzades

1 Material educatiu per a famílies

4 Formacions organitzades per agents socials

1 Vídeo de sensibilització

1 Fullat

Annexos

Grups de treball externs

S'ha participat en els següents espais:

Grup de treball per la creixent preocupació social davant l'accés dels infants i adolescents a les pàgines web de pornografia	Generalitat de Catalunya
Hackaton Social	Associació PDS

Articles, materials i docència

Docència

Formació impartida per tècnics i tècniques del Servei de Salut pública:

15a Jornada comarcal de Joventut: Joves i salut mental Sessió Emociona't de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet	Consell comarcal del Baix Llobregat
Máster propio en educación, prevención e intervención de adolescentes con riesgo y violencia filioparental Continguts de pantalles Curs 2023-24	Universitat de València
CFGS Integració social Sessió Models d'intervenció i drogues Sessió Treball amb persones amb drogodependències	Ins La Bastida
Jornada Parlem de drogues. És possible el consum responsable?	Ocell de Foc Barcelonès Nord

Difusió d'activitats

Butlletí de Diputació de Barcelona

Fins als tres anys la pantalla apagada	Espai S@alut desembre 2023
--	--

Notícies

Sessió formativa sobre socioaddiccions	L'Ajuntament informa
El Club Social Gramenet, Ammame i Arep participen en les VI Jornades de Salut Mental i Addiccions a Santa Coloma de Gramenet	Salutmental.org
Celebració del Dia mundial de la Salut mental	L'Ajuntament informa

Taller Fotomatón emocional

[L'Ajuntament informa](#)

El Blues del Metabús

[Gramenet.tv](#)

Blues del Metabús: Azagra, Sedó (Comic), Goiburu(Goi),
ens fan un resum de la creació de la revista

[Gramenet.tv](#)